

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

#rozhybanykraj

Mediálna analýza denníka a webov Korzár

Košický samosprávny kraj

1.1.2023 – 31.12.2023

Kľúčové výsledky

V sledovanom období sme zaznamenali celkovo 736 článkov s výsledným mediálnym dopadom 1 280 GRP bodov. Potenciálne sa články dostali až k 57 607 494 čitateľom. Celkovo sme sa zamerali na rok 2023. Najviac článkov uverejnil denník Korzár (a súvisiace webové stránky) vo februári 2023, a to 93 článkov. Ďalším aktívnym mesiacom bol jún 2023 s 82 článkami. Najviac negatívnych článkov bolo uverejnených vo februári 2023, a to 46 článkov. V marci bolo uverejnených 19 negatívnych článkov. Z hľadiska sentimentu bolo 23% článkov negatívnych. Najviac sa písalo o témach dopravy, financií, športu a investícií. Medzi najviac medializované prípady a udalosti patrili udalosť Valentín, prípad Tatrovka, štrajk DPMK a predaj U. S. Steel Košice Japoncom. Najaktívnejšími autormi boli TASR, Jana Ogurčáková (píše pre kosice.korzar.sme.sk a denník Korzár) a Peter Jabrik (kosice.korzar.sme.sk, Korzár).

Počas sledovaného obdobia bolo na základe publikovaných príspevkov denníka Korzár preukázané negatívne nastavenie redaktorov voči KSK a Rastislavovi Trnkovi. Kauza Valentín a prípad Tatrovka, ktoré sa týkali podozrivých zákaziek súvisiacich s Rastislavom Trnkom, boli široko diskutované v médiách. Nielen vo februári a marci, keď sa celá akcia začala, ale Korzár sa k prípadom primerane vracal počas celého roka, ak sa objavili nejaké nové informácie. Niekedy však Korzár tieto prípady umelo vsunul do nesúvisiacich článkov, kde ich vôbec nemusel spomínať. Príkladom je tento článok. Korzár Trnku pravidelne spomínal aj v iných súvislostiach. Trnka dostal priestor na vyjadrenie k jednotlivým kauzám. V mediálnom spravodajstve sa však vyskytovali aj pozitívne a neutrálne články. Trnka dostal priestor na komentovanie jednotlivých úspechov. Vela sa písalo o investíciách v doprave, opravách a výstavbe, v ktorých boli Trnka alebo KSK väčšinou vykresľovaní neutrálne alebo dokonca pozitívne. Korzár pravidelne uvádzal aj spory medzi Trnkom a Polačekom, ktoré ovplyvňujú investície a celkové vzťahy. Nenašiel sa žiadny článok, v ktorom by bola fotografia použitá nevhodne. Trnka sa často objavoval na titulných fotografiách článkov, ale vždy išlo o článok o ňom, a preto bola fotografia opodstatnená.

Počet článkov

736

Mediálny dopad (GRP)

1 280

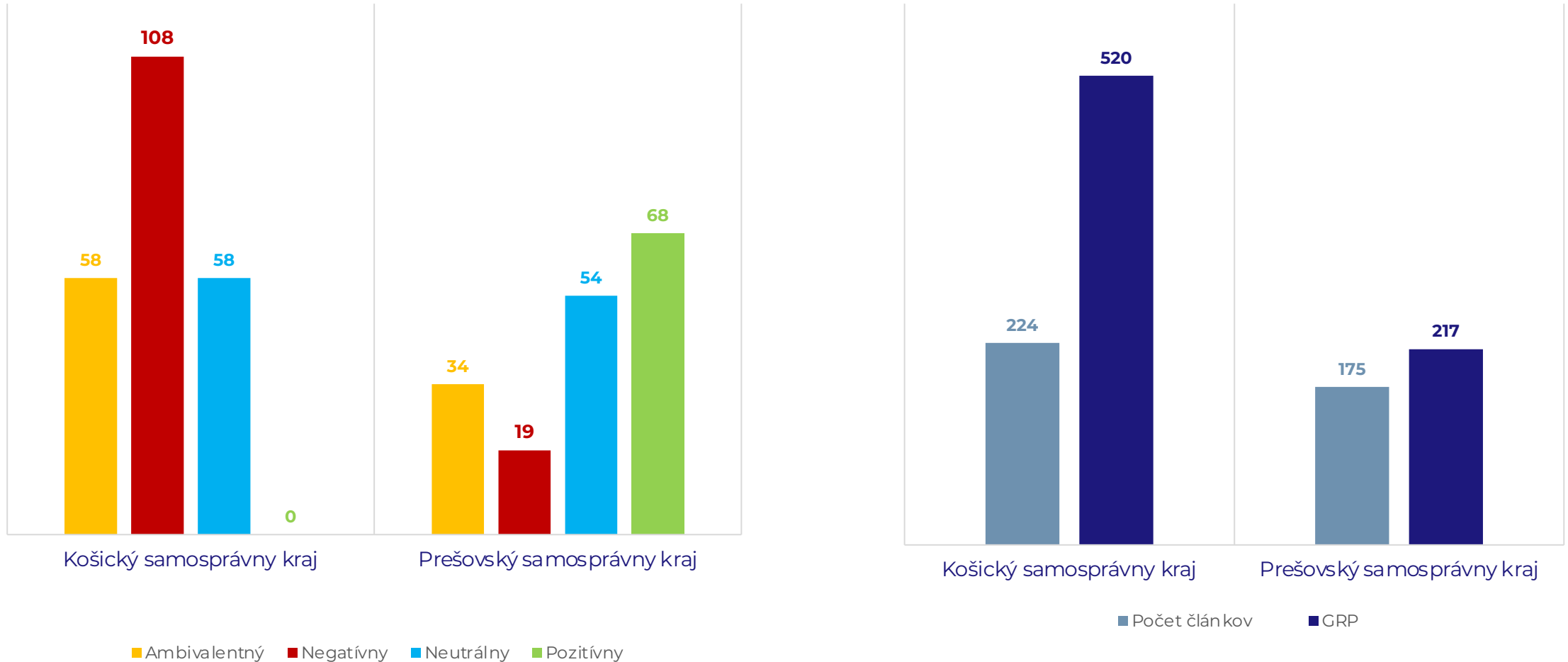
Dosah

57 607 494

Percentuálne zastúpenie sentimentu

23% 19% 33% 25%

Porovnanie medializácie – KSK x PSK

Manažérske zhrnutie

Medializácia Košického samosprávneho kraja a súvisiacich osobností sa začala **negatívnym článkom "Trnkova štúdia diaľnice skončila v zásuvke" zo 4. januára 2023**, keď článok kritizoval investície do dopravy a celkový rozvoj diaľnic. Začiatkom januára (6. 1. 2023) vyšiel aj [článok](#) o tom, že Remetová kúpila pozemky za trojnásobok pôvodnej ceny. **Stalo sa tak len 4 dni po regionálnych voľbách**, v ktorých bol Trnka opätovne zvolený. Web [Korzár](#) (9. 1. 2023) 9. januára pripomenul jazdu riaditeľa úradu župy, ktorý sa po dovolenke nechal previezť služobným autom a šoférom až do Viedne. Trnka v predvolebnom rozhovore priznal, že služobné auto viezlo Bilčaka nielen z letiska, ale predtým aj na letisko. „*Mal nejaké stretnutie po ceste,*“ vravel Trnka. Predseda povedal, že riaditeľa nemal radšej na dovolenku ani pustiť, keď bolo toľko roboty. „*Celé je to uhradené, aby tu nevznikli pochybnosti o papalášizme. Je mi to ľúto, že sa to stalo, som si vedomý, že navonok to vyzerá blbo,*“ priznal Trnka.

Vo februári sa potom Korzár zaoberal predovšetkým tým, že Trnka slúbil zoštíhlíť úrad Košického samosprávneho kraja. Pár ľudí síce prepustil, ale stále je tam o štvrtinu viac ľudí, ako by malo byť. Vedenie však účelové zmeny odmieta. Viac v [článku](#) z 5.2. V polovici februára ([11.2.](#)) potom Korzár zamerl svoju pozornosť na to, **že mimoparlamentná strana Šanca zmenila svojho predsedu a spoločne podporili Trnku**. V druhej polovici februára ([17.2.](#)) Korzár uverejnil prvú informáciu o tom, **že NAKA zadržala Trnku v rámci akcie s názvom Valentín**. Košický magistrát mal od známeho nakúpiť prechodné teplomery za dvojnásobnú cenu. Akcia súvisí aj s vyšetrovaním kauzy Tatrovka (nákup sypačov za cenu o 400-tisíc eur vyššiu). **Nakoniec bol prepustený a stíhaný na slobode**. Korzár v tejto téme pokračoval aj v marci a [3. marca 2023](#) bol uverejnený článok, v ktorom sa uvádza, že akcia Valentín pokračuje (resp. pokračuje vyšetrovanie). Kritika smerovala na Trnku kvôli zriadeniu teplomernej komisie, ktorá sa za 14 mesiacov zišla päťkrát a nič nezistila. Pokračovalo to negatívnym článkom ["Trnka opäť v akcii"](#) (7. 3. 2023) - **ide o satirický negatívny článok o Trnkovej prvej verejnej akcii od akcie Valentín**. Korzár potom nadviazal na svoju januárovú komunikáciu a napísal ďalší článok o Trnkovi a jeho štúdiu na diaľnicu s titulkom ["Trnkova štúdia diaľnice skončila v šuplíku, vymyslel si inú. Štát o žiadnej nikdy nepočul."](#) (12. 3. 2023) Korzár následne spracoval tému, že Trnka podporuje projekt prestavby Turzovských kúpeľov a označuje ho za najväčší projekt kraja. ([13.3.2023](#)) Korzár na to reaguje článkom, že Trnka kúpil prameň, ktorý tečie do poľa a teraz ho musí tri roky monitorovať, aby zistil, **čo tam vlastne tečie a či je využiteľný pre kúpeľníctvo**. **Korzár o tom viac píše v tomto článku. Neskôr Korzár uverejnil aj článok o tom, že KSK na čele s Trnkom a PSK sa spojili, aby vytvorili centrálny dispečing.**

Apríl sa niesol v znamení **kauzy Valentín a kauzy Tatrovka**, do ktorej bol Trnka zapojený. Objavili sa nové informácie - Korzár o nich viac písal v článkoch [tu](#) a [tu](#). Trnka a KSK vtedy schválili založenie novej spoločnosti na vodíkové autobusy ([24. 4. 2023](#)) a chceli tak prispieť k ekologizácii celej dopravy. Následne Trnka zastavil výstavbu [Kultúrneho a kreatívneho centra](#). Korzár sa zamerl aj na boje medzi Trnkom a Polačekom, ktorí si navzájom blokovali investície. **V máji potom Korzár napísal, že Trnkov priateľ Reday, obvinený v kauze Valentín, sa angažuje aj v ďalších veciach týkajúcich sa kraja. Pretrvávajú aj spory medzi Trnkom a Majerským, napríklad o kanceláriu v Bruseli** - titulok ["Čo Trnka chválil, to Majerský zruší"](#). V polovici mája sa Trnka angažuje s príchodom investora Volvo Cars, ktorý do kraja prinesie milióny na cesty, dopravu a školstvo. Koncom mája Trnka neuspel so sťažnosťou **proti podozreniam z machinácií vo verejnom obstarávaní a verejnej dražbe v súvislosti s kauzou Valentín**. **30. mája 2023 potom vyšiel článok, že KSK kúpil svoje bývalé pozemky od Nemocnice novej generácie**, ktorá patrí pod Pentu, len o 200 percent drahšie. Dokonca zmenili stanovy, aby to mohlo prejsť.

V júni bol prepustený Trnkov priateľ Reday, o čom Korzár informoval. V polovici júna sa riešili Trnkove príjmy vo výške 16 000 eur za školenia v ekonomike a účtovníctve pre spoločnosť ETL EAST, s.r.o. V júli pokračovali hádky medzi Trnkom a Polačekom, najmä o financie. Korzár **zároveň Trnku kritizoval za to, že odmeny pre zamestnancov zatajil a priznal ich až na druhýkrát** ([5.7.2023](#)). Trnka zároveň sľuboval športovisko, ale žiadne doteraz nebolo vybudované. Následne [12.7.](#) sa Trnka bráni proti trestným oznámeniam, ktoré prišli z anonymných **e-mailov poukazujúcich na župné zákazky**. **Hneď začiatkom augusta sa na titulke Korzára objavila správa "Ďalšia Trnkova kauza? Známa firma dostane 30 miliónov. A berie všetky stroje župy"**, kde **sa rieši predražený prenájom áut na údržbu ciest za 30 miliónov eur**.

Manažérske zhrnutie

V auguste KSK založil aj **neziskovú organizáciu Dobrovoľnícke centrum Košického kraja**. KSK bol členom občianskeho združenia (OZ) Dobrovoľnícke centrum Košického kraja. „Zakladateľka občianskeho združenia oficiálne požiadala o odčlenenie kraja od občianskeho združenia. Rešpektujúc požiadavku zakladateľky navrhujeme založiť neziskovú organizáciu, ktorej činnosť sa začne najneskôr 1. januára 2024,“ uviedol na rokovaní predseda KSK Rastislav Trnka (nezávislý). ([Korzár](#), 23.8.2023) **Pribudli ďalšie spory medzi Trnkom a Polačekom** s titulkom "[Trnku kritizujú za zamestnávanie, župan zaútočil na jeho súkromie, Polaček vytiahol 20 škandálov](#)". KSK začiatkom septembra čelil hackerskému útoku, Korzár tiež upozornil, **že košická župa nemá peniaze na opravu mnohých úsekov**, pričom kilometre ciest sú zničené. Konali sa tiež **parlamentné voľby, odvolil aj košický župan Rastislav Trnka** (nezávislý) s manželkou Patríciovou. "Právo na slobodné vyjadrovanie si treba vážiť, preto chodím voliť na každé voľby. Paleta strán bola teraz síce široká, ale tieto voľby boli jedny z najnáročnejších, čo sa týka výberu strany," povedal župan. ([korzar.sme.sk](#), 30.9.2023) Začiatkom októbra Trnka oznámil **výstavbu areálu strednej školy svetovej úrovne, ktorú financuje KSK**. Opäť sa písalo aj o kauze Valentín, tentoraz s titulkom "[Obvinený župan Trnka a spol. to skúšajú cez paragraf 363](#)" (12.10.2023). Objavili sa aj články o tom, že Polaček navrhuje, **aby poslanci schválili výdavky, aby mohol Trnku kontrolovať. Koncom októbra Miloš Ihnát z KSK opakovane slovné útočí na Trnku za jeho kauzy, tentoraz žiadal zaradiť do programu rokovania KSK predražený prenájom áut, ale bol prehlasovaný**.

Začiatkom novembra NAKA vyšetrovala predražený **prenájom áut a obvinila dve osoby, z ktorých jednou je Anton Trišča**. V článku sa spomína aj prepojenie s Trnkom, ako aj zmienka o Ihnátovej kritike Trnku, pričom požaduje jeho okamžité odvolanie z funkcie. V polovici novembra Trnka zvoláva mimoriadnu radu, **chcú odvolať Trišča, ktorý je vo väzbe**. Trnka je za to kritizovaný, doteraz stál pri svojom priateľovi a o odvolaní nechcel ani počuť. Ale teraz, keď je Trišča vo väzbe, **by mu odvolanie mohlo pomôcť. Trnka toto obvinenie odmieta. 23. 11. 2023 sa Trišča sám vzdal funkcie riaditeľa Správy ciest KSK. Trnka je opäť kritizovaný, pretože túto informáciu oznámil ostatným na zasadnutí zastupiteľstva KSK, ale nepripustil žiadnu diskusiu**, hoci bola na programe. Trnka je opäť kritizovaný za to, že ponechal Trišču ako zamestnanca Správy ciest KSK, aby po prepustení z väzby pokračoval v práci. **Redaktor Korzár kritizuje Trnku za jeho nič nehovoriace formulácie a všeobecné frázy, redaktor ho satiricky nazýva "Rastislav Tranparentovič"**.

Začiatkom decembra sa novým riaditeľom **Východoslovenského múzea stal Dominik Béreš**. Jeho manželka pracuje pre Trnku. Hneď po svojom zvolení začal Béreš v priestoroch divadla budovať súkromnú posilňovňu a sprchy. Trnka odišiel **na Expo Dubaj ako expert na vodík, hotel mu zaplatila župa**. Trnka tam bol najprv tajne, svoju účasť potvrdil až po úniku skenov pasov. Trnka opäť na čele KSK odmieta zverejniť výšku vianočných odmien v decembri 2023. V polovici **decembra 2023 je Trnka kritizovaný za svoje konanie počas zasadnutia krajského zastupiteľstva**.

Medializácia Rastislava Trnku

Priemerný počet znakov v rámci negatívnych výstupov: **451**

Rastislav Trnka

Počet článkov **317**

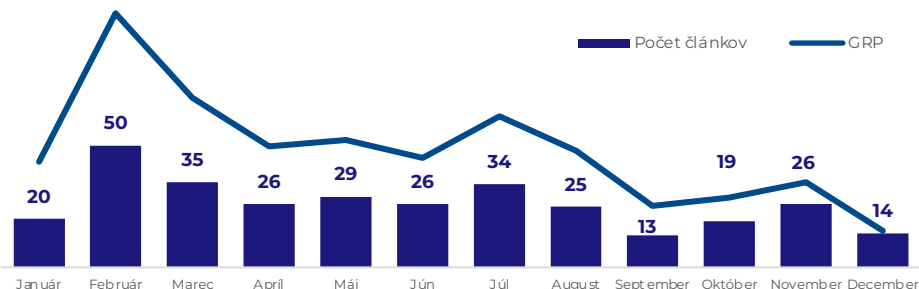
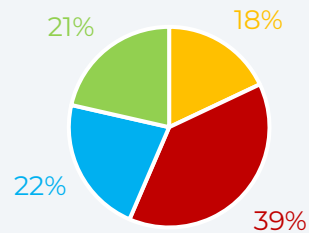
Mediálny dopad **577**

Dosah **26 mio.**

Počet znakov* **361**

*Počet znakov v rámci citácie bol vypočítaný ručným prezeraním výstupu. Každý znak v rámci citácie v článku bol spočítaný a výsledné číslo je priemer počtu týchto znakov.

- Ambivalentný
- Negatívny
- Neutrálny
- Pozitívny

Manažérske zhrnutie

Denník Korzár a pridružené **webové stránky písali o Rastislavovi Trnkovi v sledovanom období v 317 článkoch**. Celkovo mali tieto články mediálny dopad 577 GRP, čím zasiahli až 26 miliónov čitateľov. Z hľadiska sentimentu bolo **39 % článkov negatívnych a 21 % pozitívnych**. Graf na ľavej strane zobrazuje celkové rozdelenie sentimentu.

Najviac článkov, **v ktorých sa spomína Trnka, sa objavilo v Korzári vo februári (50 článkov)**, po ktorom nasledoval **júl (34 článkov)**. Mediálny vplyv bol **tiež najvyšší vo februári**. Skúmali sme aj citácie v článkoch a najmä to, koľko priestoru dostal Trnka v rámci citácií (najmä v prípade negatívnych článkov). Počítali sme každý znak v rámci citácie - **celkovo išlo o 45 487 znakov, pričom priemerná dĺžka citácie bola 361 znakov**. **V prípade negatívnych zmienok dosahovala citácia v priemere až 451 znakov**. Vo vzťahu k ostatným sledovaným - **Jaroslavovi Polačekovi a Milanovi Majerskému - mala najviac znakov citácia Rastislava Trnku (Polaček mal 386 a Majerský sa v rámci negatívnych udalostí nevyjadril vôbec)**.

Trnka bol v negatívnych článkoch **spájaný najmä s pápežskými jazdami, akciou Valentín, kauzou Tatrovka a celkovo bol kritizovaný za svoje investície a financie kraja**. Konkrétnym udalostiam spojeným s Trnkom sa podrobnejšie venujeme v manažérskom zhrnutí.

Korzár obširne **rozobral kauzu Valentín a kauzu Tatrovka**, ktoré sa týkali podozrivých zmlúv spojených s Trnkom. A to nielen na **prelome februára a marca**, keď sa celá udalosť začala, ale denník sa k nej primerane vracal aj počas roka, **keď sa objavili nejaké nové informácie**. Niekedy sú tieto kauzy umelo vsunuté do nesúvisiacich článkov, kde sa vôbec nemusia spomínať, napr. [v tomto článku](#). Trnka sa pravidelne spomínal aj v iných súvislostiach **a dostával priestor na vyjadrenie k jednotlivým kauzám**. Objavili sa aj články s neutrálnym alebo dokonca pozitívnym hodnotením Trnku alebo **KSK a bol mu poskytnutý priestor na komentovanie jednotlivých úspechov**. Veľa sa písalo o investíciách v doprave a opravách či výstavbe, v ktorých **bol Trnka alebo KSK väčšinou vykreslený neutrálne, alebo dokonca pozitívne**. Denník pravidelne informoval aj o sporoch medzi Trnkom a Polačekom, ktoré ovplyvňujú **investície a celkové vzťahy**. Nevyskytli sa príklady článkov, v ktorých by bola nevhodne použitá fotografia - **predseda Trnka sa často objavoval na titulných fotografiách, ale články boli skutočne zamerané na jeho osobu**.

Zhrnutie mediálnej analýzy vo faktoch

- V sledovanom období sa Korzár v **médiách venoval najmä negatívnym udalostiam**, ako boli **kauza Tatrovka, udalosť Valentín**, pápežské jazdy a ďalšie kauzy, za ktoré ho kritizovala opozícia.
- Denník Korzár a jeho pridružené webové stránky publikovali **najviac negatívnych článkov o Rastislavovi Trnkovi**, ktorý mal v porovnaní s ostatnými sledovanými (Jaroslav Polaček a Milan Majerský) najvyšší podiel - **39 % negatívnych článkov**.
- Rastislav Trnka mal najvyšší priemerný **počet znakov v citáciách - 361 znakov** - aj v rámci negatívnych článkov, v ktorých sa vyjadroval. Tu mala priemerná citácia 451 znakov, čo mu poskytlo najviac priestoru na vyjadrenie zo všetkých. **Celkovo sme zistili, že Trnka mal najvyšší počet znakov v citáciách - v porovnaní s ostatnými mal nepomerne viac citácií v článkoch Korzára (na webe aj v tlačenej podobe denníka)**.
- Korzár nepoužíval nevhodné fotografie - **R. Trnka sa často objavoval na titulných fotografiách**, ale vždy išlo o článok o ňom a fotografia bola teda použitá legitímne. Trend, ktorý sa objavil v tomto článku, ktorý zaslal klient, nie je možné potvrdiť.
- Pozornosť treba skôr upriamiť na to, že Korzár **umelo vkladá prípady Rastislava Trnku do nesúvisiacich článkov**. Tieto články sú neutrálne alebo pozitívne, ale autor využíva tieto prípady na to, aby pripomenul, **čo sa deje okolo Trnku, čím dáva článku iný význam a zanedbáva neutrálne alebo pozitívne informácie**. Príkladom takéhoto článku je „*Megaprojekt Trnku vracia na mapu rezort uhorskej smotánky, Hitlerjugendu aj pionierov*“ (13.3.2023, [LINK](#))
- Citácie v rámci kauzy Tatrovka a **udalosti Valentín sa často opakovali - Korzár tieto citácie prevzal a použil v rámci iných článkov**. To však nemožno považovať za neopodstatnené, keďže Korzár priebežne informoval a aktualizoval informácie **o oboch udalostiach. Staršie citácie len upozorňovali na spôsob, akým sa Trnka predtým vyjadril**.
- Objavili sa aj články s **neutrálnym alebo dokonca pozitívnym hodnotením** Trnku či KSK a priestor dostal aj komentár k jednotlivým úspechom: [LINK](#), [LINK](#), [LINK](#)
- Počas sledovaného obdobia bolo na základe publikovaných príspevkov denníka Korzár preukázané negatívne nastavenie redaktorov voči KSK a Rastislavovi Trnkovi. Denník konštantne (**minimálne 3x/mesiac**) prinášal články s **negatívnymi zmienkami týkajúcich sa klienta**. Avšak, aj napriek viacerým titulkom, obsahu a titulným stranám klienta nie je úplne preukázaná zaujatosť redaktorov voči klientovi. **To možno odôvodniť viacerými neutrálnymi, či pozitívne ladenými komentármi, článkami alebo citovanými výroky klienta (KSK/Trnku). Denník opodstatnene hodnotil priebeh káz, v ktorých klient figuroval – predovšetkým káz machinácií verejného obstarávania teplomerov a nákupu sypačov.** (klient mal v každom článku priestor na vlastný výrok/názor).

METODIKA

Mediálna analýza je štruktúrovaná a jasná analýza obrazu, ktorý médiá vytvárajú o skúmanej téme alebo probléme v danom časovom období. Mapuje obsahovú, tematickú a časovú štruktúru mediálnej prezentácie konkrétnej témy za určité časové obdobie na vybranej vzorke médií. Predmetom analýzy môže byť hospodársky subjekt, udalosť, osoba alebo miesto. Analýzy médií sa vytvárajú podľa individuálnych požiadaviek a možno si vybrať z desiatok kritérií, ktoré zodpovedajú štandardnej medzinárodnej metodike. Mediálne analýzy odhaľujú hlbšie súvislosti, poukazujú na trendy, potvrdzujú alebo vyvracajú hypotézy, poskytujú kvantitatívne a kvalitatívne informácie a uľahčujú strategické rozhodovanie.

Mediálny dopad

Mediálny dopad má za cieľ lepšie než absolútne počty článkov prezentovať skutočný mediálny obraz sledovaného subjektu tak, ako sa dostáva k najširšej skupine poslucháčov, divákov a čitateľov médií. Vychádza predovšetkým z čítanosti (tlač), počúvanosti (rozhlas), sledovanosti (TV) a mesačnej návštevnosti webu (online). Jednotkou merania mediálneho dopadu sú GRP body (Gross Rating Points), pričom jeden GRP bod zodpovedá jednému percentu populácie SR starej aspoň pätnásť rokov, tzn. skupine 45 000 čitateľov, posluchačov, alebo divákov, ktorí mohli byť publikovaným príspevkom oslovení. Čitateľ, ktorý mohol prečítať viac ako jeden príspevok, je započítaný viackrát.

OTS (Opportunity to See) znamená, koľkokrát mal príslušník cieľovej skupiny priemerne možnosť príspevkov prečítať, alebo vidieť. V prípade cieľovej skupiny všetkých obyvateľov SR starých aspoň pätnásť rokov sa: $OTS = GRP / 100$.

Sentiment

Hodnotový sentiment (tonalita) naznačuje, či autor správy pripisuje subjektu pozitívne alebo negatívne hodnotenie, alebo či k nemu zaujíma neutrálny postoj. Na základe takéhoto hodnotenia jednotlivých mediálnych správ je možné posúdiť hodnotový sentiment celkového mediálneho obrazu subjektu.

Tonalita značky určuje, ako značka oslovuje publikum. Tonalita sa hodnotí najmä v písomnej komunikácii, ale nie výlučne. Treba spomenúť, že hodnotenie tonality podlieha skôr subjektívnemu vnímaniu. Preto sa hodnotenie tonality môže veľmi líšiť. Tonalita sa delí na pozitívnu, negatívnu, neutrálnu a ambivalentnú.

Mediálny dosah

Mediálny dosah má za cieľ prezentovať skutočný mediálny obraz predmetu záujmu tak, ako zasahuje čo najširšiu skupinu poslucháčov, divákov a čitateľov médií a nie absolútne počty článkov.

Vychádza predovšetkým z čítanosti (tlač), počúvanosti (rozhlas), sledovanosti (televízia) a mesačnej návštevnosti webu (online).

Mediálny dosah predstavuje teoreticky dosiahnutú populáciu. $Mediálny\ dosah = GRP \times 45\ 000$ (1 % obyvateľov krajiny starších ako 15 rokov).

mediaboard